

Muzeul Politehnic Iași – Organizare Actuală, Direcții Necesare și Posibile de Dezvoltare

EUGENIA URSESCU

Tezaurizind obiecte și documente legate de istoria naturii și societății, organizându-le în cadrul expozițiilor de bază conform unor tematici științifice alcătuite, explicate și interpretate prin intermediul textelor, muzeele, produse ale conștiinței sociale, acționează la rîndul lor asupra conștiinței publicului vizitator.

Pornind de la definiția lui Andreas Feininger că lucrarea de artă este „orice lucrare creată de om, într-un spirit constructiv dintr-o convingere sinceră, care emoționează, fie că este o pictură, un poem, un avion cu reacție sau o fotografie”,¹ este lesne de înțeles că muzeul în general, prin contactul direct pe care-l prilejuiește vizitatorului cu opera de artă, indiferent de genul său, își aduce o înaltă contribuție la formarea gustului pentru frumos și la ridicarea nivelului general de cunoaștere.

Alături de celelalte muzee, muzeul tehnic ocupă un loc de prim rang în activitatea de formare a profilului moral și spiritual al tineretului, începînd cu elevii din primele clase. Aceștia se entuziasmează în fața cuceririlor omului asupra forțelor naturii, în fața marilor invenții și descoperiri tehnice de-a lungul veacurilor și își plăsmuiesc în imaginația lor, anumite exemple de oameni demni de urmat, inspirați fiind de prezența în muzeu a imaginilor unor renumiți inventatori ai lumii sau ai țării noastre.

În etapa revoluției tehnico-științifice în care tehnica evoluează cu o viteză uluitoare și pătrunde în profunzime în cele mai diverse domenii de activitate, rolul unui asemenea muzeu crește prin faptul că este chemat să salveze într-un ritm rapid valorile tehnico-științifice care au fost create și apoi înlocuite de altele noi, care în scurt timp vor împărtăși aceeași soartă.

Vizita la un muzeu tehnic „prilejuiește tineretului nu numai lărgirea orizontului intelectual, ci și realizarea unor comparații, a aprecierii evoluției spiritului uman iscoditor din trecut în prezent spre viitor, ca un imbold de a nu rămâne mai prejos decît înaintașii sau contemporanii, îi solicită efectiv și îi angajează moral”². Aici intervin descrierile pe marginea obiectelor care au aparținut marilor savanți și descoperitori, a vieții, dificultăților întîlnite, perseverenței, pasiunii și spiritului lor novator, stimulînd creativitatea tinerilor și dirijarea către o profesiune tehnică.

¹ Dobrescu M., Popescu D., *Ideea de istorie tehnico-științifică — criteriu fundamental în organizarea muzeelor tehnice*, în *Revista muzeelor* nr. 6, 1968, București, pag. 566.

² Ștefănescu L., *Muzeele tehnice și formarea personalității pionerilor*, în *Revista muzeelor*, nr. 4, 1971, București, pag. 300.

În țara noastră, preocuparea pentru tezaurizarea mărturiilor dezvoltării științei și tehnicii a intervenit de timpuriu, aproape concomitent cu cea din țările dezvoltate din punct de vedere economic, care au muzee tehnice vechi, de prestigiu internațional (Deutsches Museum din München – 1903, Technisches Museum für Industrie und Gewerbe din Viena – 1908).

Cel care a salvat de la distrugere mărturii de neprețuit ale dezvoltării tehnicii în România, a fost profesorul inginer Dimitrie Leonida care în anul 1909 după ce s-a întors de la studii, din Germania, unde cunoscuse în detaliu Muzeul german al capodoperelor științei și tehnicii din München, a înființat Muzeul tehnic român din București, care-i poartă astăzi numele.

În anii construcției socialiste, cind cultura românească sub toate aspectele sale a cunoscut alături de celelalte domenii ale vieții sociale o dezvoltare fără precedent, muzeografia ca ramură tină a culturii noastre, a luat o mare amploare, acest fapt concretizându-se prin numărul de peste 300 muzee existente astăzi, față de 60 în trecut și prin rolul lor mereu crescând.

Printre muzeele noi organizate în această perioadă, se află și Muzeul politehnic din Iași, fiind ca vechime al treilea între cele nouă cu profil tehnic din țară.

Înființat în anul 1955, din inițiativa și prin preocuparea unui grup de profesori entuziaști de la Institutul politehnic din Iași, în frunte cu academiciantul Cristofor Simionescu, rectorul institutului și cu profesorul universitar emerit Ion Curievici, decanul Facultății de chimie și inginerie chimică din Iași, Muzeul politehnic a fost definit și conceput ca un mijloc de instruire și educare a tinerei generații, pe linia cunoașterii celor mai valoroase cuceriri ale științei și tehnicii mondiale și naționale, precum și a formării unei pregătiri școlare care să contribuie la orientarea către alegerea unei profesii cu profil tehnic.

Acesta nu a fost conceput la scara unui muzeu național deoarece în anul 1955 cind s-a decis înființarea, s-a pornit cu colecțiile de la zero.

Înființarea Muzeului tehnic din Iași a fost impusă de necesitățile social-culturale ale orașului, de cerințele din acea perioadă ale învățămîntului mediu în special, care trebuia să imprime tineretului școlar o pregătire politehnică, dictată la rîndul său de necesitățile de cadre ale dezvoltării social-economice a țării. Aceste cerințe devin și mai actuale în perioada cincinalului revoluției tehnico-științifice a construirii societății socialiste multilateral dezvoltate și a înaintării României spre comunism, cind muzeele, alături de celelalte instituții de cultură trebuie să-și aducă contribuția la ridicarea nivelului general de cunoaștere să valorifice tradițiile poporului nostru, să demonstreze prin colecțiile și prin activitățile pe care le organizează, unitatea de cultură materială și spirituală a poporului român precum și continuitatea sa pe teritoriul întregii țări.

Inițial, muzeul a fost conceput ca o unitate cu profil multiplu de unde și numele de „politehnic“, urmînd a se organiza după secția „Energetica“, secțiile „Telecomunicații“, „Petrol, cărbune, gaze“, „Fier, fontă, oțel“ etc., în funcție de colecțiile ce se vor aduna și de spațiul ce îi va fi pus la dispoziție.

Spațiul destinat Muzeului politehnic, compus din două mari săli de la parterul Palatului Culturii din Iași, nu a permis pentru început decît organizarea unei singure secții. S-a dat prioritate secției „Energetica“, cu care s-a

inaugurat muzeul, la 1 martie 1961, deoarece în cadrul acesteia sînt implicate problemele de bază ale fizicii (mecanică, căldură, electricitate, structura materiei etc.), care sînt de mare utilitate pentru învățămîntul școlar și fără de care nu pot fi înțelese alte domenii ale tehnicii. În plus, energia este un domeniu al dezvoltării economice pe care s-a pus și se pune în continuare un mare accent în țara noastră, aceasta constituind baza industrializării, a construcției socialiste și comuniste.

Muzeul politehnic fiind ultimul deschis dintre cele patru muzee din Palatul Culturii, a beneficiat de spațiul care mai era atunci disponibil și care a fost cu totul necorespunzător ca suprafață, pentru tematica pregătită. De aceea, secția „Energetica” deși pare mică la prima vedere, este de o mare concizie și de o densitate de informații tehnico-științifice dusă la extrem.

Prezentarea mijloacelor de producere și utilizare a formelor de energie în evoluția lor istorică pe plan mondial cu implicații corespunzătoare pe plan național este organizată pe sectoare tematice după cum urmează: energia hidroelectrică, energia eoliană, energia solară, energia mareelor, energia termică, energia electrică și energia atomică.

La fiecare sector sînt puse în evidență principalele realizări în domeniul energiei din țara noastră și contribuțiile savanților români pentru că, așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu „Oamenii de știință din țara noastră sînt continuatorii unor vechi și bogate tradiții de gîndire și creație științifică, ai unei valoroase moșteniri lăsate de iluștrii înaintași care au adus o contribuție remarcabilă la îmbogățirea tezaurului științei naționale, inclusiv al celei universale”.³

Muzeul are menirea de a immortaliza aceste momente din creația tehnico-științifică românească și a le face cunoscute lumii.

În general, materialul complementar, cu rol deosebit în muzeele tehnice adică modelele, machetele și dispozitivele experimentale sînt în stare de funcționare, reușind să redea principiul de lucru al diferitelor tipuri de motoare sau mașini cuprinse în tematică.

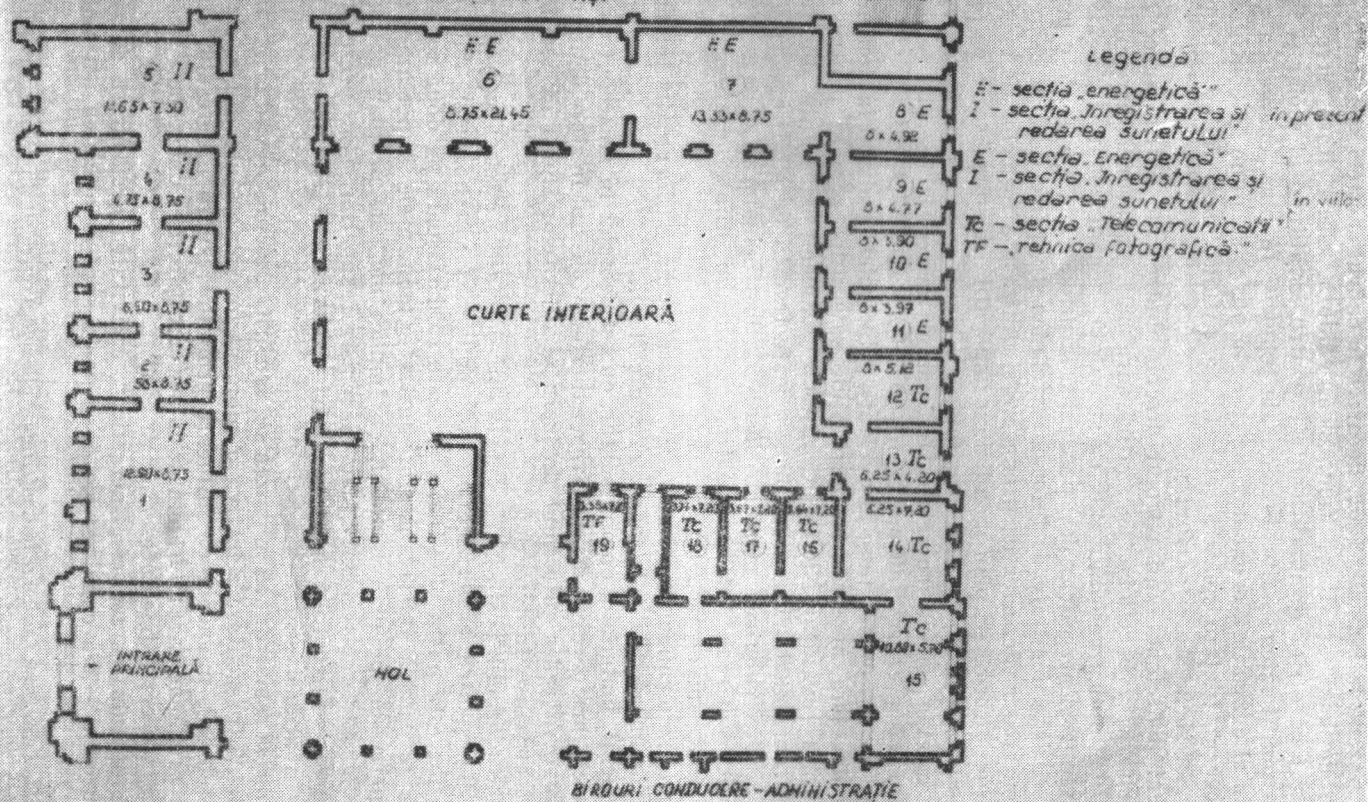
Grafica muzeului deși este executată într-o manieră estetică și modernă, sistemul modular, permite oricînd modificări sau adăugiri, datorită densității sale, este puțin obositoare. Aceasta se desfășoară pe două registre suprapuse: în partea inferioară sînt ilustrate momentele importante din evoluția energiei pe plan mondial, cu implicațiile sale pe plan național referitoare la sectorul respectiv, iar în registrul superior, sînt prezentate prin panouri monumentale, mari realizări moderne ale tehnicii energetice românești în același sector.

Trebuie să remarcăm că în muzeu s-a urmărit, așa cum prevăd principiile muzeografiei, o prezentare selectivă a momentelor importante din evoluția științei și tehnicii, momente cu influențe profunde asupra progresului civilizației sau probleme care au frîmțat lumea cercetătorilor chiar dacă nu au dus la rezultate certe imediate.

După organizarea secției „Energetica”, activitatea desfășurată de specialiștii muzeului — s-a canalizat pe de o parte spre organizarea acțiunilor

³ Nicolae Ceaușescu, *Cuvîntare la Conferința Națională a cercetării științifice și proiectării, din 25 octombrie 1974*, București, Ed. Politică, 1974, pag. 18.

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ - IAȘI

PLANUL SPAȚIULUI
MUZEULUI POLITEHNIC - IAȘI

scara 1:200

cu publicul iar pe de alta, pe linia îmbogățirii, conservării și cercetării colecțiilor în vederea pregătirii altor expoziții de bază.

Astfel, în paralel cu creșterea colecțiilor de energetică și telecomunicații, s-a creat o colecție de aparate pentru înregistrarea și redarea sunetului care a permis organizarea, în 1966, a unei expoziții într-o singură sală, proiectată inițial ca temporară dar cu aspect de expoziție definitivă (amenajată de I.S. „Decorativa” — București) și care din primele zile s-a bucurat de aprecierile publicului vizitator. Expoziția temporară, devenită ulterior permanentă, a fost organizată atunci într-o singură sală (de 13 m. × 9 m.) la parterul Palatului Culturii. În 1970, cu ocazia reorganizării Muzeului de istorie a Moldovei, deoarece sala respectivă se încadra în spațiul necesar acestuia, expoziția a fost mutată într-o sală similară tot la parterul clădirii, unde se lega mai bine cu circuitul de vizitare a Muzeului politehnic.

Interesul manifestat de vizitatori față de expoziția menționată, aglomerarea mare de aparate expuse precum și îmbogățirea colecției cu noi originale valoroase, sint motivele care au condus la extinderea acesteia.

Așa se face că, la 19 noiembrie 1972, intra în circuitul muzeistic ieșean, secția „Înregistrarea și redarea sunetului”, reorganizată și extinsă, unitate muzeală unică în țară, inedită prin tematica și modul său de organizare.

Atît din informațiile oficiale pe care le deținem, cît și din impresiile comunicate de numeroși oaspeți străini care au vizitat expoziția în forma veche și în special după extindere, reiese că aceasta se află printre puținele din lume. Este necesar să precizăm : aparatele expuse nu formează o colecție de instrumente muzicale, cum greșit se consideră uneori ; ar putea fi denumită mai curînd o colecție de aparate sau automate muzicale. După cum se știe, muzee celebre de instrumente muzicale se află în multe orașe ale lumii, însă colecții dezvoltate pe o asemenea tematică se întîlnesc foarte rar și mai ales aparținînd unor particulari (Paris, Praga, Roma, Varșovia).

În forma nouă, extinsă într-un spațiu triplu, compus din cinci încăperi, cu o colecție mult îmbogățită, expoziția de bază cîștigă în plus, prin noua soluție de proiectare, care permite stabilirea unui circuit logic de vizitare, lăsînd totodată spațiu suficient pentru vizitarea muzeului de către grupuri mai numeroase, fapt imposibil înainte.

Avînd în vedere cerințele muzeului de tip nou — dinamic — din zilele noastre, relevăm de la început că menținerea la zi a tematicii celor două secții a constituit o preocupare permanentă a specialiștilor muzeului, de-a lungul anilor.

Astfel, la secția „Energetica” vin în sprijinul acestei idei, înnoirile tematice realizate în trei etape, cu privire la prezentarea în muzeu a unor contribuții românești în acest domeniu (cele ale lui Dimitrie Leonida, Conrad Haas, Herman Oberth, George Constantinescu, Henri Coandă, Ștefan Procopiu, Alexandru Proca etc.) ca rezultat al reconsiderării unor realități istorice în țara noastră, schimbarea în două rînduri a hărții energetice a României și introducerea momentului crucial al primei aselenizări a omului. Totodată, pentru a pune la curent vizitatorul cu cele mai remarcabile noutăți energetice în știința și tehnica mondială și națională, s-a inițiat un fel de expoziție volantă (un

panou cu zece compartimente, montat la intrarea în muzeu) care se schimbă trimestrial, sau de câte ori este cazul.

În același timp, prin ghidajele obișnuite (pentru grupurile de turiști) sau cele speciale (ghidaje-lecții, pentru elevi și studenți) vizitatorii sînt informați la zi cu datele necesare privind tematicile prezentate în expozițiile de bază.

Totuși, la secția „Energetica” se impun unele modernizări sau modificări care sînt dictate pe de o parte de ritmul rapid de dezvoltare a tehnicii în general, pe de alta, de densitatea mare de expozate și deci de necesitatea descongestionării secției, măcar într-o oarecare măsură. Cel de al doilea criteriu menționat ar fi impus schimbări de structură și pînă acum, dar nu au existat condițiile obiective de care dispunem în prezent, adică spațiul disponibil. Prin plecarea unor instituții din palat, s-a eliberat spațiul în legătură directă cu circuitul muzeistic actual, spațiu care încă din 1955 fusese destinat extinderii Muzeului politehnic.

Dezvoltarea rapidă a științei și tehnicii în zilele noastre impune imortalizarea în cadrul muzeului a noi momente de răscruce. Anumite creații tehnice pe plan mondial, figurate prin grafică, care acum 15 ani reprezentau performanțe deosebite, astăzi sînt realizări obișnuite.

De asemenea, și pe plan intern realizările moderne ilustrate atunci în muzeu nu mai sînt cele mai elocvente. Situația se referă în special la registrul superior al graficii unde figurează aspecte ca : barajul de la Bicăz, cazanul de abur IPROM, turbina cu abur de 3 000 KW, tractorul KD-35 și motorul său D-35, termocentrala de la Paroșeni (așa cum se prezenta în 1960). Aceste aspecte trebuie să rămînă în continuare în grafică dar figurate în registrul inferior ca momente importante din dezvoltarea tehnicii energetice la noi în țară.

Ca realizări moderne, locul acestora trebuie să fie luat de creații românești cu care țara noastră se mîndrește actualmente pe plan mondial : barajul hidrocentralei de la Porțile de Fier, cazanul cu circulație tip Benson, de 1035 t/h, unul dintre cele mai mari din lume, turbina cu abur de 330 MW, Motorul Diesel-Saviem de pe autobuzul Roman-112 UD, tractorul Universal 650, termocentrala de la Brăila cu o putere de 1920 MW, de peste 10 ori mai mare decît a termocentralelor existente în 1960.

Vor fi necesare noi intervenții și în registrul de jos al graficii. De exemplu, în partea introductivă va trebui expus un panou cu reprezentarea sugestivă a unităților fundamentale de măsură din sistemul SI înlocuindu-le pe cele vechi din sistemul M. Kf.S., care sînt marcate în prezent în muzeu.

La energia hidrolică se va putea ilustra turbina hidrolică Kaplan de construcție românească, de 178 MW, utilizată la Porțile de Fier, barajul de la Vidraru (pe Argeș), iar ca performanțe mondiale, barajul și hidrocentralea cea mai mare din lume (Krasnoiarsk – U.R.S.S.), de 6 000 MW.

În cadrul energiei termice vor fi ilustrate realizările din domeniul energiei geotermice pe plan mondial care cîștigă din ce în ce mai mulți adepți. Totodată vor fi prezentate aspecte din marile noastre termocentrale : Deva, Ișalnița, Luduș etc.

În sectorul motoarelor cu ardere internă vor fi prezentate noile realizări în acest domeniu și anume: motorul rotativ Wankel și motorul cu pistoane libere. La motoarele cu reacție și rachete va trebui să apară o machetă după avionul „Coandă-1910“, o sinteză a zborurilor cosmice clasificate pe domenii și destinații, modele după unii sateliți reprezentativi, precum și reprezentarea programului de colaborare în cercetarea spațială, „Soiuz — Apollo“.

În cadrul sectorului energiei solare se vor prezenta proiecte și utilizări ale acestei energii, la încălzirea clădirilor în timpul iernii și răcirea acestora în timpul verii ample (experimentări în S. U. A.).

La unele sectoare, în limita spațiului existent, se vor introduce și expozate originale moderne cum ar fi: un motor de Dacia-1300, un motor de tractor U-651 M, un motor de autoturism — ARO-240, unul de autocamion Roman — „Diesel“, un cazan tip „Vuia“, executat la Uzinele „Vulcan“ și fără îndoială, harta energetică a țării, la zi și cu obiectivele de perspectivă.

Astfel, folosind prilejul organizării unei noi expoziții de bază, cea de Telecomunicații, pe care muzeul o are în perspectivă apropiată, cu un minim de fonduri, menținând în proporție de 80% aceeași grafică ce se poate deplasa în spațiu și introducând noile realizări ale tehnicii moderne românești se va putea reorganiza secția Energetica. Spațiul minim (a se vedea schema spațiului) necesar dezvoltării Muzeului politehnic va trebui repartizat astfel: în primele patru încăperi din spațiul nou (camerele 8, 9, 10, 11,) se va extinde prin modernizare, secția Energetica, iar în restul camerelor (de la 12—18) se va organiza noua secție. Odată cu aceasta se va putea valorifica în circuit de vizitare și colecția de mașini energetice grele, adevărate mărturii ale dezvoltării tehnicii din țara noastră, mașini care se află în spatele clădirii palatului, în dreptul spațiului unde se va extinde muzeul.

În ceea ce privește modernizarea secției „Înregistrarea și redarea sunetului“ nu se pot recomanda schimbări esențiale, deoarece în acest domeniu nu s-au făcut încă progrese remarcabile față de momentul organizării și mai ales pentru faptul că, pe parcurs secția a fost mereu îmbogățită cu noi expozate de mare interes muzeistic.

Așa cum s-a menționat anterior, în paralel cu dezvoltarea colecțiilor pentru cele două secții organizate deja, s-a format o bogată și valoroasă colecție de piese privind evoluția telecomunicațiilor pe plan mondial și național care oferă în prezent posibilitatea organizării unei expoziții permanente.

Un asemenea muzeu care să prezinte evoluția și problemele de bază ale unui domeniu atât de modern ca al tehnicii, va fi deosebit de util pentru orașul nostru, constituind un mijloc important de inițiere a tineretului în special care manifestă un mare interes față de dezvoltarea electronicii ce stă la baza telecomunicațiilor.

Un argument în plus care susține organizarea unei astfel de expoziții permanente îl constituie existența în Iași a „Tehnotonului“, una din cele mai mari și moderne întreprinderi de piese, aparate și dispozitive electronice. Atât elevii practicanți destinați muncii în această întreprindere cât și muncitorii de aici, vor îmbina în mod util cunoștințele necesare procesului tehnologic modern cu datele din muzeu, privind evoluția și principiile care stau la baza funcționării instalațiilor respective.

Prezentarea tematicii în cadrul muzeului se va face cu ajutorul exponatelor originale, machetelor și modelelor după anumite aparate istorice, care vor fi în general în stare de funcționare, precum și cu ajutorul graficii (desene tehnice, fotocopii, diapozitive, stampe, texte dezvoltate).

Din tematica de idei a secției de telecomunicații, menționăm aici doar capitolele mari și anume: telegrafie, telefonie, radiotehnică, televiziune și telecomunicații prin sateliți.

În acest muzeu vor putea fi studiate și admirate aparate de telegrafie, teleximprimatoare și centrale telegrafice, telefoane și centrale telefonice, o frumoasă colecție de aparate de radio de la cele mai vechi până la cele utilizate astăzi, generatoare de înaltă frecvență folosite la vechile stații de emisie din țara noastră și televizoare, reprezentând momente importante din evoluția acestor aparate. Televiziunea deși este un domeniu atât de nou, timpul a decis deja soarta unor instalații depășite, așezându-le în rindul momentelor cheie din istoria tehnicii așa cum este cazul celui de al doilea car de reportaj TV utilizat în țara noastră sau a uneia din primele instalații de telecinema care se află în patrimoniul muzeului. Acestea vor fi cu atât mai interesante cu cât vor fi puse în funcțiune, bineînțeles în măsura în care vor permite piesele de care vom dispune.

Ar fi interesant ca în viitor să se organizeze și alte secții de muzeu, așa cum s-a preconizat odată cu înființarea acestuia, dar acest lucru nu este posibil deoarece nu există nici patrimoniu și nici spațiu de desfășurare.

Singura expoziție permanentă care se va mai putea organiza într-un viitor mai îndepărtat și pentru care există deja un număr important de aparate valoroase este „Tehnica fotografică”. Pentru aceasta se va putea folosi camera 19 care nu este în legătură directă cu restul spațiului dar care se pretează la vizitare, fiind pe același traseu.

Dacă până aici au fost expuse puncte de vedere ale specialistului de muzeu în legătură cu rolul și necesitatea dezvoltării Muzeului politehnic, credem că este interesant să privim muzeul în cauză și prin prisma vizitatorului care a luat contact cu expozițiile de bază ale acestuia.

O sinteză în acest sens o constituie studiul din anii 1972 – 1973, privind relația cu publicul la Muzeul politehnic din Iași, din care vom spiciu câteva idei.

O primă concluzie care se desprinde pe marginea acestui studiu o constituie cifra ridicată (35%) de elevi și muncitori (18%), care vizitează muzeul, ceea ce dovedește că acesta este util în activitatea de documentare a tineretului și deci răspunde scopului pentru care a fost creat.

Semnificativă, de asemenea, ne apare cifra care arată că aproape 50% din lotul mediu (952) de vizitatori luat în studiu nu sînt la prima vizită a muzeului ci la a doua sau a treia, unii dintre ei menționînd vizitarea de 5 – 10 ori.

În chestionarele pe care vizitatorii le-au completat cu ocazia acestui studiu, una din întrebări cerea să se precizeze care muzeu din țară le-a plăcut mai mult. Astfel, din totalul răspunsurilor la această întrebare (menționăm că nu toți vizitatorii au răspuns iar alții au notat două sau trei variante),

reiese că Muzeul politehnic se află pe locul trei, pe locul 1 fiind Complexul muzeistic. Nu trebuie omis factorul subiectiv care ține de locul și momentul completării respectivelor chestionare și care probabil l-au obligat pe vizitator la un anumit grad de politețe sau l-au influențat în sensul unei afecțiuni mai accentuate față de locul desfășurării acțiunii, totuși aspectul nu este de neglijat.

Mai multe din întrebări, puse sub diverse forme cereau vizitatorului să precizeze motivația vizitării Muzeului politehnic, considerînd acest gen de întrebare un indice de sinceritate. Deși o mare parte a vizitatorilor (68,9%) o formează publicul tînăr, între 6 și 30 ani, se observă din cele 476 de chestionare completate, că motivația pornită din proprie inițiativă, predomină net și este formulată sub următoarele variante: plăcerea de a vizita muzee (282 răspunsuri), motivul documentării (132 răspunsuri) îmbogățirea culturii generale (119 răspunsuri), interesul pentru anumite teme sau obiecte (64 răspunsuri). Vizitarea din motive sociale (de a însoți prietenii, rude sau cunoștințe — 22 răspunsuri) sau la recomandarea familiei, prietenilor și profesorilor (79 răspunsuri) este întîlnită mai rar.

Se observă că toate variantele de răspunsuri converg spre o direcție comună care duce la concluzia că muzeul este un instrument util pentru documentare, pentru ridicarea nivelului de cunoștințe.

Un alt rezultat al studiului, care merită comentat este acela relativ la dolcanțele publicului vizitator cu privire la înființarea unor muzee noi în localitatea de domiciliu sau în alte orașe apropiate. Din 137 răspunsuri obținute (nu toți vizitatorii au răspuns la această întrebare), cele mai multe au fost pentru muzee de știință și tehnică, precizîndu-se adesea necesitatea unor secții de telecomunicații.

Referitor la modul actual de organizare a secției „Energetica” în afară de aprecieri, răspunsurile precizează în mod constant că secția suferă din cauza aglomerării de exponate (spațiu insuficient) și necesită o oarecare actualizare a tematicii. Aceste concluzii sînt în perfectă concordanță cu părerile specialiștilor muzeului care depun toate eforturile pentru a face din Muzeul politehnic din Iași un mijloc de propagandă și mai util în vederea pregătirii profesionale a tineretului și a ridicării nivelului de cultură generală a publicului vizitator.

BIBLIOGRAFIE

1. Cernea, F., *Mașini termice cu pistoane libere*, Ed. tehnică, București, 1963.
2. Dobrescu I., Marcu M., Popescu D., *Ideea de istorie tehnico-științifică — criteriul fundamental în organizarea muzeelor tehnice*, în „*Revista muzeelor*” nr. 6, 1968, București.
3. Gheorghiu N., *Surse de energie*, în „*Sinteză documentară*” I. N. I. D., București, 1972.
4. Hersem, T., *Muzeul, fenomen de conștiință socială*, în „*Revista muzeelor*” nr. 3, 1965, București.
5. Ionescu A., *Transmisia modernă a informațiilor sub impulsul tehnologiei spațiale*, în „*Știință și tehnică*” nr. 6 1972, București.
6. Leonida, D., *Din istoria formării și dezvoltării Muzeului tehnic*, în *Revista muzeelor*, nr. 4, București, 1961.

7. Mărculescu A., Folosirea energiei solare prin intermediul mării, in „Știință și tehnică” nr. 8, 1975, București.
8. Moțoiu C., *Centrale termoelectrice*, București, 1974.
9. — — — — — Prospectul turbinei F.I.C. 330 MW și a cazanului de 1035 t/h., a Uzinei Vulcan — București.
10. Știință și tehnică, nr. 4, 1972, Buc. pag. 53.
11. Idem, nr. 8, 1972, pag. 46.
12. Urseșcu E., Câteva aspecte psihosociale privind relația între muzeu și public, in *Cercetări istorice* nr. 4, 1973, Iași.
13. Idem, Relația cu publicul la Muzeul politehnic din Iași, comunicare susținută la Simpozionul Muzeul contemporan factor activ în păstrarea patrimoniului științific și realizarea educației socialiste, Oradea, 1974.
14. Vlaicu R., Panoramic energetic mondial, in „Știință și tehnică”, nr. 3, 1972, București.
15. Zăgănescu F., Soiuz — Apollo, pregătire pentru numărătoare inversă, in „Știință și tehnică”, nr. 6, 1975, București.
16. Zderciuc B., Funcția muzeului în societatea contemporană in „Revista muzeelor și monumentelor”, nr. 2, 1974, București.

LE MUSÉE POLYTECHNIQUE — ACTUELLE ORGANISATION, DIRECTIONS NÉCESSAIRES ET POSSIBLE DE DÉVELOPPEMENT

R é s u m é

C'est une considération générale sur ce que représente ce musée à l'heure actuelle et ce qu'il peut deviendra dans l'avenir, en tenant compte de ses possibilités dans le cadre du Complexe muséistique de lassy.

On discute le rôle du musée dans la Société contemporaine, puis on présente le Musée polytechnique de lassy, les plus importants moments de son évolution, la priorité et l'ordre des sections.

On présente brièvement les chapitres du programme de la section „l'Énergétique”, sa réalisation muséotechnique. On démontre la nécessité de dégager l'espace d'exposition et d'actualiser son programme, réalisé en 1961.

On justifie la nécessité d'organiser à lassy une section de Télécommunication, possible grâce au riche patrimoine existant, ainsi qu'à l'espace disponible.

En fin, on souligne l'importance du Musée polytechnique au point de vue des visiteurs, en utilisant les conclusions de l'enquête psycho-sociologique entreprise parmi les visiteurs du musée.